

SABADELL FEDERAL

Setmanari porta-veu del Partit Federal

Redacció i Administració: Jardí, 7 i 9

Els originals no's tornen.

Dels articles ne son responsables els seus respectius autors.

SUBSCRIPCIÓ MENSUAL . . . . .

50 CÉNTS.

NOMBRE SOLT . . . . .

10 "

ELS ENTREBANCS DE LA VIDA

**Les autoritats en ple ús de les garanties constitucionals
trepitgen el dret de reunió i d'impremta - Lo que diu
el governador - ¿Ha dimitit l'arcalde? - El miting proibit**

SPARTAC

Molt abans de que aquell fill del fuster de Galilea vingués a predicar entre'ls humans les seves idees de nivellació social i d'amor entre'ls mateixos, cinquanta anys abans va existir al món un home que's digué Spartac, que va iniciar els drames socials a la terra. Aquest esclau famós, nascut dels barbres però per les seves dorts excelents digne d'esser-ho dels grecs, va alçar el primer crit de rebel·lió per venjar la dignitat de l'home, dient així als seus germans que sofríen aquest enviliment: «Es mellor batallar per la llibertat que servir d'espectacle als caprichos brutals i voluptuosos dels romans.» I arribà un moment que, davant les victories que obtenien les seves hosts, que posaven en la lluita tot el fel de les ires retingudes, Roma tremolava...

I ara, després de tants sigles d'haver trencat la tiranía i l'opresió un esclau, després d'haver sortit un Jesús donant la sang per la germandat humana, encara un nou Spartac falta a la terra. Perque encara la tiranía i l'opresió tenen en ella el seu imperi i l'esclau d'avui si no serveix per espectacle com als temps romans, ell aplana el camí per anar a fruir-los. Perqué també l'esclavatge d'ahir i l'esclavatge d'avui proporcionen llargs beneficis i si aquests esclaus demanen un augment de jornal, llegions de tricornis imposen silenci en nom de la autoritat i de la llei, que obliguen a que no's parli de reivindicacions proletàries.

I els nostres mercaders, que'ls plebeus ne diuen burgesos, sempre han constituit un *ghetto*, un veritable *ghetto*, un barri jueu des d'aon van omplint les seves arques amb rics tresors, i a quines portes hi han estampades idealment aquella *vara de medir* i aquella *bolsa del usurero* de que un dia ens parlava en Moret. I des d'un barri judeu és impossible sostenir diàlegs amb gent que, cristiana o no, segueixen la promesa de Jesús feta als desposseits: «Demana i se't donarà».

Dissabte passat un esclau rebeld havia de néixer en una *cuadra* o altre, quan alguns de nostres mercaders hi havia clavat, nou Luter, aquell cartell de la seva Reforma de l'augment mensual. I més havia de néixer, quan a la nit la policia anava picant les portes dels proterbs, o bé com a l'endemà apareixia la ciutat a punt per a fer un altre diada de Sant Barthélémy.

No, no hi ha dret, malgrat totes les autoritats possibles, d'ofegar els crits dels que no tenim prou per a viure, i davant de les nostres necessitats i de les nostres angunies tothom, fins la Llei, té d'abaixar la testa.

Per això, malgrat que potser estigui o no arranjat l'assumpte, la ploma escriu aquest anatema per lo succeït, per a demostrar que encara hi ha algú que sent la vermellor al rostre al veure que les autoritats locals no tenen un gest a lo Pere Crespo, aquell arcalde de Zalamea, i perque la pesseta de jornal demandada i denegada fa pensar amb lo «per lo molt que'ns mereixem i que'ns neguen» etern de tots els proletaris, i perqué després de vint sigles de doctrinarismes cristians encara hagi de néixer un altre Spartac que torni a fer tremolar la Roma o bé que un altre Sauverain cridi després de la catàstrofe: «Germinal!...

Digressions del moment actual

A l' hora en que escrivim aquestes ratlles estem presos d'un pessimisme enervador. Aplana la nostra ciutat un tan extremat rigorisme, per part de les autoritats, en contra la nostra classe treballadora que demana majors mitjans de vida en aquestes hores amargues en que vivim, que talment sembla que Sabadell no perteneixi a la nació espanyola i que se regeixi per unes lleis que encara desconeixem.

En plena possessió de les garanties Constitucionals s'ha proibit el dret de reunió en els obrers i s'els ha negat la llibertat d'impremta. No sabem amb quin dret no poden

els obrers explicar an els seus companys les gestions que tenen fetes a vora de la Unió Industrial per assolir l'augment de jornal que tenen demanat. Sols sabem que l'autoritat governativa no vol que expliquin això ni de paraula ni per mig de fulles volanderes. A n'els obrers no s'els permet res. Només que treballin, que callin i que's morin de gana. Es veu que tan sols tenen en això dret.

¿En quina forma s'ho mira el nostre Arcalde? ¿En quina forma s'ho miren els senyors de la Unió Industrial? El nostre arcalde, malgrat en siga de R. O., hauria de sentir-se sabadellenc. Hi ha coses que valen més, molt més que la vanitat d'osteniar la vara. La satisfacció d'ésser sempre ben vist pels nostres conveïns, val molt més que la satisfacció que li pugui donar el temps indeterminat de desempenyar l'Arcaldia. La vara pot deixar-se, que la conciència no.

En quan als senyors de la Unió Industrial, els hi deu anar molt bé aquest rigorisme arbitrari. Així tenen una fortalesa per a no sortir-se de la seva generositat de vaudevill.

El problema de les subsistencies es un problema tan complexe i tan greu, que ha obligat als obrers a demanar augment de jornal per a traspasar amb més facilitat els entrebancs de la vida, i els nostres industrials, fent un gest heròic, els hi han promés 9 pessetes cada mes en caràcter transitori. Es com si s'haguessin soscrit en una societat benèfica i els hi fessin l'almoina de 9 pessetes mensuals fins que'l cor els hi digués prou.

Es clar que'ls nostres obrers, que saben de sobres allá on comença i aon acaba la dignitat, no podien acceptar aquesta baixa moral, aquesta indelicadesa entorpidora. Es clar que no podien acceptar-ho; emprò hi ha qui, desconeixedor de les nostres costums i dels obrers nostres, s'empenya en que ho acceptin, sostenint que'l no acceptar-ho es un repte a la tranquilitat pública.

Es arbitrari això. En una societat que te estableix el sistema d'ofrir i de demanar, sembla que s'haurien de respectar per un igual els dos criteris. Però entre nosaltres, solament té raó el qui ofereix. El qui demana, se li tapa la boca i se'l lliga de peus i mans com els esclaus de la gleba. Les nostres lleis democràtiques en aquest sentit han avençat ben poc.

Hi ha qui, per a justificar el gest de la Unió Industrial, diu que'ls obrers de Terrasa

l'han acceptada aquesta gratificació mensual. Això se'n diu, però nosaltres ens resistim a creure-ho. No podem creurer que la dignitat de l'obrer terrassenc hagi baixat tan avall que acceptin com una almoina lo que de justicia els hi perteneix.

Emprò encar que l'hagin acceptada, no vol dir pas que'ls nostres les hagin d'acceptar per força. Hi ha en les dues ciutats veïnes una tan grossa diferència d'actuació política i social, que fa que siguin ben diferents l'una de l'altra les costums, el mòdus de viure i adhuc el tarannà dels seus habitants i tot.

Pensin bé tot això el nostre Arcalde i els senyors de Unió Industrial i obrin com a sabadellencs.

La por oficial

Quan diumenge al demà varem sortir de casa després d'haver-nos llevat—no hem tingut mai la costum lletja de sortir avans de llevar-nos—varem tenir una grossa sorpresa. En lloc de trobar-nos en un diumenge patriarcal, en un dels nostres diumenges coprenadors i atractivols, amb les noies ben abillades i els homes endiumenjats, varem trobar-nos amb la ciutat presa militarment. Per tot arreu petrullava caballeria, per tot arreu la guarda-civil vigilaba, per tot arreu la policia buscava rastres i adhuc els guardes de seguretat anaven armats i tot.

—¡Bony! Varem dir nosaltres. Déu haver passat una cosa molt grossa, que siguem tant vigilats.

I olorant, olorant, per a satisfer la nostra curiositat, varem sapiguer que les nostres paternals autoritats havien suprimit un miting en quin els obrers volien demanar millors condicions de vida, perque els obrers ignoren que les autoritats només tenen el deure de *mantenir* l'ordre públic malgrat els obrers es morin de gana, i que'l nostre mai prou alabat arcalde de R. O. s'havia tingut de canviar tres vegades els calsotets davant del gest dels obrers.

Al sapiguer això, varem restar tranquil·ls i varem dir: —Beneida i alabada siga la nostra Santa Constitució espanyola, que's la mare de les nostres lleis i la que ampara els nostres drets de ciutadà.

I sort, sort, que tenim un arcald il·liberal, un governador il·liberal i un govern il·liberal. Que sinó, qui sab lo que'ns hauria passat.

El governador parla

En els diaris arribats dijous a nostra ciutat s'hi llegia lo següent:

«Una Comisión de obreros metalúrgicos de Sabadell, que fué presentada por el ex-diputado provincial señor Guerra del Río, visitó al gobernador con objeto de pedirle permiso para la celebración de un mitin en aquella localidad, en el cual pudiera darse cuenta a todos los obreros asociados y no asociados, de las negociaciones seguidas con los patronos.

El señor Suárez Inclán dijo a los obreros que había dejado al criterio del alcalde el

conceder o no el permiso que solicitaban, y les aconsejó que aplazaran el mitin hasta después que él hablara con los patronos y éstos cambiaren impresiones entre sí».

La dimissió de l'arcalde

A última hora recullim el rumor de que l'Andreu Camps, volgunt-se emancipar de les tuteles de'n Silvestre Romeu, ha presentat la dimissió d'arcalde del rei.

No sabem si és veritat i ho publiquem només com a títol d'informació. Però seria lo més encertat que podríà fer el senyor Camps per a evitar-se planxes i per a no crear-se odis. Per ara ha sigut l'arcalde més desacertat dels que hem tingut.

Els metal·lúrgics

Sense que per ara s'hi vegi cap solució, aquesta vaga ha continuat d'igual manera que la setmana anterior.

La proibició del miting

A l'hora de tancar aquesta edició se'n comunica que l'Autoritat havia prohibit el miting que per a protestar de la denegació dins la llei del dret de ciutadanía, havia de celebrar-se ahir, divendres, en nostra ciutat, organitzat per les societats polítiques.

No tenim temps ni espai per a escriure cap comentari al marge d'aquesta nova arbitriarietat comesa en contra d'un poble que no ha fet res ni ha comés cap acte que dongués motiu per a emplear aquest extremat vigor en contra els seus habitants.

No sabem que és pretent amb això. Sols sabem que les opinions se caldejan, que les vàlvules xiulen, i Deu vulga que les Autoritats que'n aquest cas fan de maquinista, les obrin a temps, abans no exploti la caldera.

D'aquesta nova arbitriarietat en protestem en tota l'ànima i ens posem al costat dels vexats.

Per avui no podem dir res més.

LUIS CAPDEVILA

Luis Capdevila está en París. No sé si lo ha llevado allí el romanticismo revolucionario, o el amor, o la sed de emoción y de aventuras. El dice que lo primero. Un amigo me escribe que lo segundo. Yo creo que todo eso a la vez. Lo que se puede jurar es que Capdevila no ha salido de Barcelona por un motivo trivial. No ha salido como un viajante, con su muestrario de paños debajo del brazo, o como un diputado que va a vender un discurso de oposición.

Barcelona es una ciudad abrumadoramente comercial, es una ciudad brutalmente filistea y fenicia. Barcelona es la gran tienda de Cataluña. Las Ramblas son amigas de carreteros, son amigas de los dependientes de «El Siglo», son amigas de la canalla de bazar, pero son enemigas de poetas. Los pájaros de sus árboles cantan el amor de las menegildas que van a la compra a las diez, y sonríen a las burguesas setosas que salen a calzonear a las cinco; pero, cuando llega el crepúsculo y salen a pasear los trasnochadores y los lunáticos, los pajarillos se les ensucian en el chapeo. Barcelona ha tenido mucho tiempo en su seno a Capdevila, y no lo ha conocido. Barcelona debió recoger a ese muchacho y colocárselo como un lirio en sus gruesos pechos de jamona bien comida, o engastarlo como un diamante en su corona condal. Pero, Barcelona ama demasiado a los ladrones y a los hombres gordos e inmorales como ella. Y Capdevila no ha pasado de ser en esa Beocia una piedra más de su arroyo, un vagabundo más de sus atarazanas y de su puerto. Por eso, escribo este artículo hoy para vengarle.

A Luis Capdevila lo concibió su madre, contemplando un cuadro del Greco, o leyendo a Leopardi o a Goethe, o oyendo hablar de Saint-Just, o soñando en que era amada y poseída por una de esas juventudes

sublimes que han forzado a la historia y a la gloria. Porque algo, porque mucho de algunas de esas juventudes, hay en la fisonomía de ese mancebo, de ese niño vicioso y genial. Luis Capdevila tiene el cuello de cisne de Schiller, las patillas de Larra, los ojos grises y borrachos de Verlaine, la frente meditabunda de Byron, la boca maliciosa, escéptica y amarga de Heine. Y ¿por qué no decirlo? De todos estos hombres tiene también algo en el alma, tiene también rayos en el espíritu ese gran señor de la miseria, ese principe de Bohemia, ese amante de las Musas mozas y garridas, de las cristianas deshonestas, de las «étoiles» de los Concerts de París, de las hadas del Rhin verde y del Danubio azul.

Capdevila es sensual como un palomo o como un chivo. El no está bien, más que, cuando tiene la cabeza apoyada en una buena almohada de carne blanca, o tetando en el pecho de una virgen, o mirando a su amada en el alma y diciéndole: «Mujer, déjame sacar agua del pozo oscuro de tus ojos, déjame sacar leche de tu seno, déjame sacar sangre de tus venas, déjame que te abra una herida en el costado, o en el vientre, o en el rostro, y déjame llenar mi jarra, o déjame que beba de bruces sobre tí, porque me muero de sed.»

Cuando Tórtola Valencia bailaba en la Sala Imperio, él se ponía de rodillas, y fumaba incienso, y le hechaba bocanadas de humo aromático como a Dios. Aquella Virgen Santísima de la danza lo embriagaba y lo hacía delirar. Aquel cuerpo largo, blanco y puntiagudo como un colmillo de elefante, aquella cara egipcia y babilónica y micénica, aquella boca que excitaba y que invitaba a la fornicación como un sexo, aquellas manos de bestia de lujo y de presa, aquellos trajes

fastuosos, aquellos cascabeles que parecían testículos agitados al tocar la carne de la maga por un *delirium tremens* de lujuria, todo aquél aparato y todo aquél arte, enloquecían a Capdevila y le aguaban el seso.

Por aquel entonces, o poco después, tuvo Capdevila unos amores extraños con una muchacha originalísima que fumaba en pipa, que hablaba inglés, que escribía versos y música, que representaba comedias, que bebía whisky, que tomaba cocaína y haschis y a quien no le gustaban los hombres. Aquellos amores dieron mucho que hablar en los bares y en los casinos de Barcelona. Los hijos de peinadora y de tendero, los hijos de alcahueta y de ladrón que los frecuentan, querían que Capdevila amara como ellos, querían que el galán libertino y perverso, que paseaba descaradamente por el Paralelo y por las Ramblas su pasión, amara como ellos a una mujer sucia a la que el cura le

hubiera bendecido la barriga. Pues, no señor, vale más parecerse a un perro que a ellos.

Esos hijos de zorra y de ladrón son también los que se burlan de él, cuando lo ven mal vestido o mal calzado. No saben que ha escrito Cicerón que *est sub pallio sordido sapientia*. No saben que cuando lleva él rota la punta del zapato, es que el talento, que no le cabe en el cuerpo, se le desborda por allí.

Pero el joven pálido, como le llamaba Tórtola Valencia, el joven pálido y clorótico como la luna, el poeta, como le llaman Iribarne y Amichatis cuando no quieren nombrarlo por no arrojar el nombre de esa criatura milagrosa en el estiércol de los periódicos en que tienen que escribir para comer, el Chatterton barcelonés, el niño de mil años, el amante del amor, desdeña altivamente a esos cabezas de estopa. Los desdeña, como el que tiene mucho que perdonar y no tiene nada que hacerse perdonar.

ANGEL SAMBLANCAT.

Londres, Febrero de 1916.

L'onze de Febrer

Divendres varem celebrar el 43 aniversari de la proclamació de la república espanyola. Un any més que'ns aparta d'aquella època llunyanana que condensa, en part, els nostres ideals.

Emprò som optimistes. Mentre la mà implacable del temps va esvaint de la nostra mentalitat el record d'aquella república del 73, el temps mateix, amb les seves ensenyances, va obrint camí per a la República venidera.

Tenim fe en els ideals i les mateixes aberracions de la monarquia ens faràn assolir lo que tots desitgem. Coratge i perseverància i el temps ens donarà la raó i ens donarà la victòria.

IDEOLOGIES

¡AMOR!

Abandonem-nos tots en el bosc immens de l'amor dels homes per les dones i de les dones pels homes. Es aquest amor per l'únic que val la pena de viure, perque es la vida mateixa.

Treieu l'amor del cos i ho haurreu tret tot; les ganes de viure, fonament dels nostres actes per una existència mellor... No sabriem ni tant sols morir per les idees si no estimessim, ni val la pena de defensar una doctrina que no estableixi la llibertat d'estimar.

Cantem, doncs, la vida; cantem nostra ferma personalitat, nostra potent personalitat; potent en tots els sentits; potent per a pensar i per a guiar-nos nosaltres mateixos; potent per a estimar molt i per a reproduir molt també en una terra que sigui tota per a els homes. Expandim la vida, que quan més estimarem serem més valents i serem més homes.

LUDOVIC PETRUS.

Els deixables d'en Sardá i Salvany

Aquest clergue famós deixà per única herència uns quants deixables una mica aventurejats dins les prédiques d'or de la seva cultura ultramontana, obscura i intranzigent. Per a contestar aquell meritíssim article en que l'eminente escriptor i publicista i catedràtic de Literatura en Gabriel Alomar posava en evidència l'obra d'en Sardá, quatre dretistes l'han combatut a la seva manera. El primer anomenat Josep Riba, en comptes de refutar amb arguments, s'entrete en dir-li quatre insults vulgars i poca-soltes; el segon, un tal Joan Baygual Bas, el més ofuscat, té la desgracia de no saber d'escriure; el tercer és un émul de Constantí, però filosof, i el quart deu ésser un bort qui's firma amb les

inicials P. P. el qual usa un léxic de rufià, que de tant en tant deu ubriagar-se d'aigua benedicta. Diu cervells buids als que escamparen les fulles i boig a l'Alomar. Del contingut de tant llegida i celebrada fulla que contenia el citat article, en diu estupides i al fer-les repartir pel públic un acte de mala educació ciutadana i una ignorància.

Però lo escrit tan brillantment per l'Alomar queda per contestar. Ningú s'ha atrevit a fer-ho amb la llògica i el sentit comú amb que està expressat, llògica i sentit comú que ni remotament tenen aquest curt de gambals de Josep Riba, aquest noi Baygual, que necessita encara anar a estudi molt temps, el Constantí filosof, ni aquest benaventurat vessànic que insulta com un bordegaç i que a faisó dels gossos alça la cùia perque se li vegi que té testiculs. Per contestar-li com se mereix i à manera d'uns ignorants, d'uns cervells buids i d'uns estúpits hauriem de fer-ho posant amb entredit la seva paternitat, però no ho fem perquè, més educats que ell, sabem que'ls seus pares no hi tenen cap culpa si el seu fill els ha sortit un bon deixable d'en Sardá i Salvany.

Nosaltres els atacats per l'horrorosa epidèmia del Lliberalisme fem nostres lo que diu aquell article amb aquelles paraules que'l noi Baygual Bas subratllava, perque es la veritat, aquella veritat crua i amarga que demanava per totes les coses i per totes les obres el Just, i que's trova a cada plana de "El Liberalismo es pecado" del que, més que tot s'en desprén en la pràctica de la seva doctrina aquesta divisa dels *ferotges intolerants ultramontans*: "El fi justifica els medis" que de tant s'extranya i demana que ho aclari l'Alomar l'anònim Baygual.

No ens ha extranyat que li hagin sortit aquets deixables a n'en Sardá si ell escrivia això en "El Liberalismo es pecado", que copiem a l'etar:

"¿Qué es el Liberalismo? En el orden de las ideas es un conjunto de ideas falsas; en el orden de los hechos un conjunto de hechos criminales..."

"... Ser liberal es más pecado que ser blasfemo, ladrón, adulterio u homicida o cualquier otra cosa..."

Esser lliberal, "es asunto de escala alcohólica y nada más".

Un periodista "es de todos los reptiles liberales el más venenoso".

"... ¿Se van convenciendo ahora de cuán perversa cosa es el Liberalismo, y de cuán merecido es el horror con que debe mirar un buen católico las cosas liberales, y de cuán justificada es y natural nuestra feroz intolerancia ultramontana?"

"Así hemos visto en nuestra patria a hombres muy de bien, excelentes padres de familia, honrados padres o artesanos, figurar en partidos que traen en su programa usurpaciones y rapiñas que ninguna honradez humana puede justificar..." "Complicidad—amb els lliberals—es administrar, imprimir, vender, repartir, anunciar o subvencionar tales periódicos o libros, aunque sea haciéndolo a la vez con los buenos, aunque sea por mera profesión industrial, aunque sea como medio material de ganar el diario sustento."

Diu que els SS. PP. de la Església deien lo següent sobre les relacions amb els lliberals:

"Nada con liberales, no cultiveis sus amista-

des." "No os relacioneis con ellos" "Con ellos no sentarse ni a la mesa."

"¡Horror, pues, a la herejía, que es el mal sobre todo mal! En país apestado lo primero que se piense es aislar. ¡Quien nos diese hoy establecer cordón sanitario absoluto entre católicos y sectarios del Liberalismo!"

"¡Que hiera la espada del polemista católico, que hiera y que vaya derecha al corazón; que esta es la manera única, real y eficaz de combatir!"

Aquests parrafets son floretes del jardi dels odys que feia creixer amb la ploma i amb l'acció el pare Sardá. No, no, aquest home no sabia res de la pietat i en la seva ànima, que mai hi havia cantat un vol d'auells, només s'hi covaba una sorda rancunya contra els pobres epidèmics lliberals. Aquest home desconeixia aquella màxima: "Estimarás el próxim com a tu mateix", ja que després de divulgar que *per amor i remei de Deu si es necessari ferir i matar als homes*, no és gens estrany que plomes heretjes haguessin de defensar a altres capellans víctimes seves, víctimes que al veure aquella defensa devien sentir en el seu cor la dolça queixa de Jesús: "Pare meu, perquè m'has abandonat?" Per això, al deixar l'obra d'aquest capellà furibond, se sent una repugnància i un fàstic per ell, una mena d'inadversió que fa escriure a la ploma les frases justes: "Caminant, desvia la vista: aquesta es la tomba d'un infame".

DESDE BARCELONA

Antes de "huir"

Para mi buen amigo ANDRÉS SOLÁ

«Espejo de amigos, que a sus ideas avanzadas, une una bondad tan digna y sincera.»

Quizás sean estas notas las últimas que escriba desde Barcelona. «Huyo» de aquí, en busca de otra tierra, de otro ambiente, de otro pan. Correr, seguir el mundo, aventurarse. Este es un ideal de mi alma. Y sus dictados se han trasladado al pensamiento, y del pensamiento se trasladan a la práctica.

Y me voy, me voy...

No soy de los que crean viajar nunca en el «carro de la Fortuna». No conozco este «carro». Antaño, quizás habría sido fácil viajar a caballo de aquel pájaro de alas misteriosas de la fortuna, pero sé ve que alguien le cortaría las «alas» a esa pajarraco. De manera que ahora no queda otro remedio que volar a ras de barro. Es imposible elevarse.

Me voy... Es dictado de mi alma que pongo a la práctica. Unos deseos de conocer lo que no he visto, de respirar otro ambiente, de ganar otro pan...

No sé si con *eso* voy a ganar o a perder. Si pierdo, creo que será poco... En todos los negocios de mi vida, nunca he «expuesto» nada. El no «haber» tenido, ha hecho que nunca me haya «expuesto». Mi «liquidación» ha sido perpetua. Como decía: si pierdo, será poco...

Por otra parte, no conozco el libro de «Caja» ni por los lomos. Desde que me vendí un «Tratado de Aritmética», que las cuentas no me salen muy bien, pero, cuando lo tenía, me salían más mal todavía.

En resumen. Me voy...

No espero de la «señorita Fortuna», ni una sonrisa. La sobrarán tanto los que la... gozaron... y los que continúen... «gozándola».

De manera que si puedo escribiré a SABADELL FEDERAL desde fuera. Si me dejan, desde el camino, en la primera «Parada... y Fonda», al dejar España.

Y en la parada... de la Fonda, bien puedo hacer entre artículos de «primera necesidad» un artículo... de fondo.

Me voy a París. No crean mis amigos que me voy adoptando una postura melancólica, o de bohemio sentimental. Nada de «pose»; nada de *eso*. Hasta hago «por ma-

nera» de que estas *notas* salgan lo menos «literarias» posible.

Eso de la «literatura» ya está bien, pero, los chalecos... de «fantasía» están mejor.

Por otra parte, llamar «madre» a la Luna y no pensar en el «cocido», es cosa muy poco *apetecible*...

Los besos de los quince años a la amada, están en su «lugar». Pero los besos están en *lugar* mejor *alternándolos* con panecillos. Lo demás, es hacer oposiciones para ingresar en el «Asilo del Parque.»

De manera que el «romanticismo» y el *cocido* juntos... están en el *lugar* correspondiente.

Lo contrario, es cantar a la Luna... y llamar a los cuervos.

Soñar con las ilusiones de la primera edad, siempre está bien. Lo que está mal, es querer *vivir* de ellas.

Preguntad a un condenado a muerte, momentos antes de la última «caricia» del verdugo.

—¿Quieres *champagne*...?

Y el condenado balbuceará pidiendo... «leche» o «caldo».

Y momentos después le dan el «último beso».

Esto hace el efecto de los condenados que en presidio han aprendido a escribir y cuando saben firmar sus nombres, les hacen firmar su sentencia...

Las ilusiones de la juventud, deben recordarse: no deben *vivirse*.

Vivir de las *ilusiones* es tener una conferencia muy larga con las *mismas*...

Marchándome sin estas «ilusiones», creo no perder mucho. El *carro* y las alas de la «Fortuna», se los quedarán la gentuza de antaño, que traficando con los negros «trataban» con los *blancos*...

De manera, que, nada de posturas melancólicas y de andanzas bohemias. Estas, casi siempre resultan enfermedades de los *hartos*... de literatura.

«Huyo» tal como digo en el preludio de estas «notas». Y nada más.

La maleta está *hecha*, aguardándome, que es como decir «la suerte está *echada*».

Y mi maleta es de tan poco peso, que podré llevarla perfectamente a cuestas.

No necesito para nada mozos de cuerda. Es un pequeño *ataud*, que después de la ropa interior, algunos libros de Daudet y de France, custodiando dignamente mis camisas—creo que tres.—¡No recuerdo bien el número! Lo único que recuerdo es que ya se hablan de «tu» con las patronas que han conocido; quizás habrán tenido con ellas rela-

ciones *ilegales*... Después, postales y letras de afecto y de amistad, de las que nunca se olvidan; unos retratos que son apreciables porque recuerdan hechos ardorosos, cariños inolvidables; de Samblancat, *Amichatis*, Pintado, Majó y otros y otros... Luego, el retrato de una mujer que quise mucho, pero que todo el mundo ha gozado menos yo. Creo que al lado de esta hay otro libro: «Los amantes de Teruel» o de otra parte; y por último un montón de cuartillas «sin virginidad» que escribí en momentos de pasión, de amargura y de rabia. Si algún bandido me las compra se las venderé a bajo precio; si no me las compran, harán «guardia de honor» a la ropa sucia que sepultaré al *ataud* de mi «mundo».

Y nada más en mi maleta, que ya me aguarda...

**

...Y en mi cabezota, sin *ilusiones* ni *esperanzas*, el deseo ardiente de trabajar. De trabajar y llorar por la Francia, mientras lleve luto de la tragedia que vive...

Me voy; me voy... Si después de unos años, me cansara de vivir en Francia, pasaría cuentas... Y las cuentas nadie más que por ellas podría dárme las mi maleta...

Como decía, pienso perder poco. Y después, si «huyera» de Francia, rezaría con «Juan José»: En España me queda todavía una blusa y unas alpargatas...

PLATÓN PEIG.

Barcelona 4 Febrero de 1916.

Sessió de l'Ajuntament

Dijous passat celebrá la acostumada sessió el nostre Municipi.

S'aprovà l'acta anterior i se llegí l'ordre del dia, en el que hi figuraven només que assumptes de tràmit, llevat d'una ben atjnada proposició del regidor senyor Saret, en la qual demanava que s'efectuassin millores públiques, que resolt així, després d'un llarg preàmbul:

“Primer: Instalar safretjos i fonts públiques en els llocs més apropiats de la barriada anomenada dels vapors dels senyors Seydoux i Llonch, “Gas nou” i “Calderería”.

Segon: Construir en dita barriada un edifici destinat a Escoles nacionals, procurant l'auxili de l'Estat, ofert an els Ajuntaments per R. D. de 28 de Abril de 1905; i

Tercer: Adquirir l'Ajuntament els terrenys que formen la plaça de Cervantes i construir-hi un Parc infantil, quin siga entregat per a son sosteniment a la Junta local de Protecció de la Infància i extinció de la mendicitat”.

Després se llegí una enèrgica protesta firmada per tots els regidors que componen la minoria republicana, en la que's protestava de la indigna represió de que han sigut víctimes els obrers, privant-los del dret de reunió. La defensa amb breus paraules el nostre amic Peig, el que's dol de que l'arcade no estigué present per a fer-li la interpellació que's mereixia i a la vegada prega a la presidència li notifiqui que a la sessió vinenta sigui en el seu lloc.

El senyor Farreras diu que això ho farà.

(S'ha de fer constar que l'arcade fugí a mitja sessió, perquè'l telefonaren a un lloc de compromís. Tothom comentà a la seva manera l'actitud del petit César sabadellenc).

I s'aixecà la sessió després de fer els senyors Fusté i Llagostera mocions d'escàs interès.

Noves

Pròximament vindrà a donar una conferència en el Centre d'Agricultors d'aquesta ciutat el nostre il·lustre amic Don Joan Salas Antón.

—Dimecres a la tarda fou portat a sa darrera estada el que en vida fou el pare de nostre amic i col·laborador en Amadeu Aragay.

Rebi tant ell com la seva família, l'expressió del nostre més sincer condol per tan irreparable pèrdua.

—Demà diumenge a les quatre de la tarda tindrà lloc en el Circol Republicà Federal, una reunió de la Joventut Federalista per a tractar d'importants temes.

—En el número pròxim publicarem l'interessant article “Recuerdos sagrados”, del brillant escriptor Alfons Martínez Rizo.

Imprenta Sallent; Sant Quirze, 32 - Telèfon 520

Kiosc de Canaletes

Cervesa E. Petry,
S. EN C.

Exigeixis en els taps la marca del Representant

Gasseosa F. PANÉ

Se serveix a domicili

Rambla, 198

Latorre, 2

**SABATERIA
TOUS**

Es la casa que ven el calçat més elegant i més ben confeccionat a preus reduïts